

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ฉบับที่ 3 ปีที่ 2 (กันยายน-ธันวาคม) เล่มนี้มีบทความที่ผ่านการคัดเลือกรวม 5 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องได้เสนอประเด็นหลายมุมมองที่น่าสนใจดังนี้

บทความแรก เป็นบทความของอาจารย์ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานของกระทรวงมหาดไทยตามนโยบายเร่งด่วน ด้านการเร่งรัดการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดรอบ ๖ ปี ซึ่งผู้เขียนได้รายงานการประเมินผลงาน รอบ ๖ ปี ของรัฐบาลในช่วงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2544- กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545 โดยใช้แนวคิดการประเมินแบบรวบยอด ผู้วิจัยค้นพบว่าการจัดระเบียบสังคมเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จในระดับดี ในขณะที่โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ต้องขังที่ติดยาเสพติดในค่ายทหาร และโครงการชุมชนสีขาว เป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง ส่วนโครงการนักเรียนเยี่ยมคุก เป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จระดับปานกลางค่อนข้างดี นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้อภิปรายถึงปัญหาที่ยังไม่อาจวัดผลกระทบของโครงการต่างๆ ที่ประเมินจากตัวชี้วัด 8 ตัวโดยตรงที่ผู้เขียนนำเสนอในงานวิจัยนี้ด้วย

บทความที่สองเป็นบทความของอาจารย์ ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ และคณะ เรื่อง กลยุทธ์การผลักดัน (ร่าง) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งผู้เขียนได้นำการจัดการเชิงกลยุทธ์และเทคนิค TOWS Matrix มาใช้ศึกษาวิเคราะห์การผลักดันร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

จากการศึกษา ผู้เขียนและคณะได้เสนอกกลยุทธ์การผลักดันร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็น 4 แนวทาง ได้แก่ ๑)การผลักดันร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับเดิม โดยการเข้าชื่อประชาชน 50,000 รายชื่อ ๒)การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ 3 ฉบับเดิม โดยการปรับปรุงเนื้อหาบางมาตราที่มีปัญหา การยกร่างเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับองค์กรและกลไกเพื่อผลักดันเนื้อหาในส่วนอื่น หรือโดยการใช้พระราชบัญญัติฉบับที่เกี่ยวข้องเป็นตัวตั้งแล้วนำเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติฯ เสริมเข้าไปแล้วจึงผลักดันพระราชบัญญัติที่ใช้เป็นตัวตั้งนั้นเข้าไปใหม่ ๓)เปลี่ยนแปลงร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับเดิมให้เป็นรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่กฎหมาย และ ๔)ใช้พลังทางสังคมขับเคลื่อนไปพร้อมกับทางเลือกอื่นๆ ซึ่งผู้เขียนได้อภิปรายข้อดีข้อเสียของแต่ละกลยุทธ์ประกอบการพิจารณาของแต่ละทางเลือกเหล่านั้นด้วย

บทความที่สาม เป็นบทความของอาจารย์ จิระพร เรื่องจิระชุพร ซึ่งเสนอเรื่อง การพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยผู้เขียนได้ชี้ให้เห็น

ความสำคัญขององค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อการอยู่รอดขององค์การในยุคปัจจุบันและอนาคต

ผู้เขียนได้เสนอการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ 1) การเรียนรู้ 2) องค์การ 3) บุคคล 4) ความรู้ และ 5) เทคโนโลยี โดยมีองค์ประกอบด้านการเรียนรู้เป็นแกนประสานปัจจัยต่างๆ ซึ่งการจัดการองค์ประกอบข้างต้น ควรต้องสอดคล้องและสนับสนุนกับการเรียนรู้ ในบทความนี้ได้อภิปรายถึงประเด็นการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแนวคิดเชิงทฤษฎี หากแต่ต้องนำมาปฏิบัติได้ด้วย

บทความที่สี่ เป็นงานแปลและเรียบเรียงของอาจารย์ พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ เรื่อง อำนาจทางสังคม ซึ่งแม้จะเป็นงานแปลจากหนังสือตำราที่พิมพ์ในทศวรรษที่ 70 แต่ยังมีแนวคิดและมุมมองด้านปฏิสัมพันธ์แห่งอำนาจทางสังคมที่ค่อนข้างชัดเจน ซึ่งผู้เรียบเรียงเห็นว่าแนวคิดดังกล่าวยังมีประโยชน์ โดยเฉพาะต่อการบริหารจัดการในปัจจุบันเป็นอย่างดี

บทความสุดท้าย เป็นของธวัช สุวฒิภูกุล อดีตผู้ว่าราชการดีเด่นของจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเสนอเรื่องการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ: มุมมองของผู้ปฏิบัติ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่ารัฐบาลนำการบริหารงานแบบบูรณาการของภาคเอกชนมาใช้ เพราะหวังให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาต่างๆ ของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบริหารเชิงกลยุทธ์มากกว่าการบริหารจัดการที่ผ่านมา ผู้เขียนเห็นว่าการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ แม้จะยังไม่บรรลุผลสำเร็จเช่นที่ภาคเอกชนเคยประสบมา แต่ทุกภาคส่วนในระดับจังหวัดก็ให้การยอมรับและตอบสนองต่อระบบนี้ โดยเฉพาะภาคประชาชน ซึ่งได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็วกว่าอดีต อย่างไรก็ตาม ธวัช ได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยอุปสรรคหลายประการที่อาจมีต่อความสำเร็จของการบริหารงานแบบบูรณาการ อันได้แก่ การขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบของข้าราชการผู้ปฏิบัติ การทำงานที่ขาดการประสานงาน และขาดการทำงานเป็นทีม เป็นต้น ดังนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดจึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารราชการแผ่นดินนั่นเอง

ไพศาล สุริยะมงคล

บรรณาธิการ